

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Ингушетия

ГБОУ "СОШ-ДС с.п. Алхасты"

РАССМОТРЕНО

Руководитель МО
начальных классов

Фаргиева А.М.
Протокол № 1
от 11. 08. 2023 г

СОГЛАСОВАНО

Заместитель директора
по УВР НОО

Яндиева М.И.
Протокол № 1
от 12. 08. 2023 г.

УТВЕРЖДЕНО

Директор школы

Костоева Л.Э.
Приказ № 131
от 14. 08. 2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета «Родной язык »

для обучающихся 3 класса

с.п. Алхасты 2023

3 классе 2023 -2024 дешара шера г1алг1ай мотт хъехара балха программа

Д1акхетора каяхат.

Программа оттаяй 3 класса г1алг1ай мотт хъехара долча книжкага хъежжа. Книжка чулоацам оттабаъраш: Гагиев К.А., Котиева Н.Д., Оздоев Т.А. книжка тоа а дав диазлаг1а 2013 шера Магас г1алара «Сердало» яхача издательство-184 оаг1ув.

Г1алг1ай метто, эрсий метто санна, метта 1илман дакъа а ший ма1анна а йоккха моттиг д1алоац. Цун дешарца а кхетамца а бераш кхедара доккха практически ма1ан да. Нынна метто юкъелоац дешархой патриотизма а, кхыча къамашца 1имерза а, эзди а хилара уйлашца кхетадеш кхедара ма1хала таронаш.

Школе на1на мотт 1омабара керттера 1алошонаш я дешар дика ховш дешархой кийчбар, багах деча, йоазон а къамальях а кхоачам болаш, пайды эца ховш уж кийчбар. Программа ФГОСаца ювзаяя я. Из ларьх1а я 1лира 3 сахъат г1алаг1ай мотт хъехаш йолча учебни планаца кхоачашье. Шера 102 сахъат хул.

Программа перх1амаш да:

- дешархощта шоай на1на мотт безалургболча тайпара дешара болх дика оттабе;
  - орфографехи, пунктуацехи, морфологехи, фонетикахи кхетам бала;
  - метта 1илам 1омаде, г1алг1ай меттаг бола кхетам шербар, к1оаргбар;
  - г1алат ца деш йоазув де, сочинени, изложени язъе бераш 1омаде;
- дешара кхетам лакхбе, 1омадаъ ховр нийса д1аязде, ший уйлаш, шийна хетар, ховр дешархочо нийса д1аяздергдолаш говзал кхеяр.

Программа чулоацам шера ба. Укх юкъе я фонетика, графика, йоазув, дешар, орфоэпи, орфографи, деша оттам. Урока чулоацама юкъе, тар ма лу , дешара а воспитательни лоарх1ам бола материалаш яхийтай. Уж дукхаг1ъяраш г1алг1ай багахбувцама юкъера, художественни произведенеш т1ара я. Книжка курс кхай разделах латт: шоллаг1ча классе дийшар кердадаккхар (оазаш, алапаш, предложени, кертера, кертерза ма1женаш), деша оттам, къамалья доакъош.

Грамматика хъа1къехъа кхоачаш де деза декхараш:

1) оазех, алапех кхетам балар;	5) дзваденна къамаль ша1рдар.
2) орфографически минимум лакхъяр;	6) кхоллама балхаш увттаде 1омабалар.
3) предложени кертера ма1женаш йовзийтар;	

Г1алг1ай мотт-102 сахъат (к1ира 3 сахъат)   3 класс.

Урока номер	Урока темаш	Xa	C1ахъ аташ	Дешара балха кертера тайпаш, дешархочун ха дезара лерх1ам
	1 четверть. Шоллаг1ча классе дийшар кердадакхар.			
1	Мукъеи мукъазеи оазаш-алапаш.	План.	Факт.	1 Шоллаг1ча классе 1омодарь кердадакхар.
2	Дешдакъя.			1 Дешдакъя бокъонаш 1омаяр.
3	Доккха алап.			1 Доккхий алапаш маца язду дувцар.
4	Шола мукъаза оазаш-алапаш.			1 Шола мукъаза алапаш яздара бокъонаш хар.
5	Шолха алапаш.			1 Шолха алапаш нийса яздар.
6	Шола-шолха алапаш.			1 Шола-шолха алапаш нийса яздар а уж нийса д1аалар.
7	Йиш хоадора хъарак.			1 Йиш хоадо хъракаш нийса язъяр.Мотт шаъра бувцар.
8	Диктант.			1 Диктанта кийчо яр.
9	Г1алатащара болх. Къоастора хъаракаш.			1 Г1алатащара болх бар.Бокъонаш ювцар.
10.	Къоастора хъаракаш нийса яздар.			1 Къоастора хъракаш язъяра бокъонаш 1омаяр.
11-13	Й1аъхеи лоацеи мукъя оазаш.		3	Мукъя оазаш хувцаялар,дош хувцадалара бокъонаш 1омаяр.
14	Шекон мукъя оазаш.		1	Шекон мукъя оазаш нийса хълаха хар.Бокъо 1омаяр.
15	Дешт1ехъенаш.		1	Дешт1ехъенаш язъяра бокъонаш.
16	Дешт1ехъенаш дешашща нийса язъяр.		1	Дешт1ехъенаш нийса язъяра бокъонаш.
17	Сочинени.		1	Сочинени язъе кийча балар.
18	Г1алатащара болх. Гаргара дешаш.		1	Г1алатащара болх бар.Бокъонаш ювцар.
19	Х1амай белгалоний, дер гойтача		1	Къамъяла кертера майженаш кердаяхар.

	дешай ц1ераш.				
20	Фу ду? Фу дайд? яхача хаттарашта жоп лу дешаш.			1	Хаттарашта жоп нийса далар хар.
21	Мишта? Малаг1а? Хъан? Сен? яхача хаттарашта жоп лу дешаш.			1	Хаттарашта жоп луш дола дешаш предложене чу лаха 1омабалар.
22	Х1амай, белгалоний дер гойтача дешай ц1ераш.			1	Бокъонаш 1омая хъаювцар,уж шаъра яр.
23	Диктант.			1	Диктант язде кийча балар.
24	Г1алаташщара болх. 1омадаър ч1оаг1дар.			1	Г1алаташщара болх.Еррига бокъонаш кердаяхар.
25	Предложени.			1	Предложени цун белгалонаш ювцар.
26	Предложени чакхйоалача сецара хъаракаш.			1	Предложени чакхйоалаш цунга хъжжа хъарак оттаъяр «!?.»
27	Дувцареи, хаттареи, айдареи предложенеш.			1	Предложени тайпаш хар.
28	Хаттара предложенеш.			1	Хаттара предложени ювцар.
29	Айдара предложенеш.			1	Айдара предложени ювцар.
30	Подлежащи.			1	Къамъла маъженаш цар белгалонаш хар.
31	Подлежащи хъалехаш упражненеш яр.			1	Подлежащи нийса лаха хар.
32	Сказуеми.			1	Сказуеми бокъонаш 1омаяр.
33	Подлежащий сказуемии хъалехаш упражненеш яр.			1	Къамъла доакъош нийса лаха хар.
34	Каардар.			1	Бокъонаш 1омая ,из лаха хар.
35	Изложени.			1	Изложени язъе кийчо яр.
36	Г1алаташщара болх. Подлежащи, сказуеми, каардар.			1	Г1алаташщара болх хъабар.Бокъонаш хъаювцар.
37	Кертера маъженаш.			1	Кертере маъженаш нийса лаха хар.
38	Предложене кертерза маъженаш.			1	Кертера маъжений бокъонаш шаъра ювца хар.
39-40	Предложенена юкъерча дешай			2	Дешай бувзам нийса тахкар.Шийна ховр

	бувзам.				ц1енача меттатаа хъадувцар.
41	Диктант.			1	Диктант язде кийчо яр.
42	Г1алаташщара болх. 1омадаър ч1оаг1дар.			1	Г!алаташ тахкар ,царна анализ яр.1омадаър кердадаккхар.
	Деша оттам.				
43	Деша оттам. Цхъа овла бола дешаш.			1	Деша оттам бовзийтар.Цхъа овла бола дешаш лаха хар.
44	Деша овла.			1	Гаргара дешаш лаха хар,овла къоастабе хар.
45-46	Деша чаккхе.			2	Чаккхенаш нийса язье 1омабалар.
47	Диктант.			1	Диктанта кийчо яр.
48	Г1алаташщара болх. Деша чаккхе хувцар.			1	Г1алаташ тоадар.Деша чаккхенаш язье хар.
49	Дешхъалхе.			1	Дешхъалхе. Бокъонаш керда яхар
50	Дешхъалхе дешашща нийса язъяр.			1	Дешхъалхе дешашща нийса язъера бокъонаш 1омаяр
51	Суффикс.			1	Суффикс нийса лаха хар.
52	Суффиксай новкъосталца керда дешаш хъадар.			1	Керда дешаш хъакхоллаш суффиксаш т1тохар
53	Деша оттам. Кердадаккхар.			1	Деша оттам нийса лаха хар
54-55	Зовней къореи мукъаза оазаш дош khoачалуча.			2	Оазаж хувца луш цар бокъонаш 1омаяр
56	Сочинени.			1	Сочинени план оттаяр, из язъер
57	Г1алаташщара болх. 1омадаър ч1оаг1дар.			1	Г1алаташ тоадар. 1омадаър кердадаккхар
58	Шийна лаларча мукъазача оазашща увш йола мукъаза оаз «1».			1	«1» яха алап дешашща нийса яздар.Оазаш нийса д1аала хар.
59	Йовш йола -р, -рг яха мукъаза оазаш.			1	Йовш йола оазаш нийса язъяра 1омабалар.Бокъонаш 1омаяр.
60	Диктант.			1	Диктант язде кийча балар.
61	Г1алаташщара болх. Деша оттам.			1	Г1алаташ тоадар.Деша оттам лаха хар.

	Къамъла доакъош.				
62	Къамъла доакъош. Юкъара кхетам.			1	Къамъла доакъош кердадахар.Бокъонаш шаъръяр.
63	Изложени.			1	Изложени план язъяр.Цун кийчо яр.
64	Г1алаташщара болх. Къамъла доакъош			1	Г1алаташ дашхар.Бокъонаш ювцар.Лаха хар.
	Ц1ердош.				
65-66	Ц1ердош.Юкъара кхетам.			2	Ц1ердешай юкъара кхетам совбаккхар.
67	Ц1ердешай таърахъашца хувцадалар.			1	Ц1ердешай таърахъаш нийса къоастаде хар.
68	Диктант.			1	Диктант яздар.Бокъонаш ювцар.
69	Г1алаташщара болх. 1омадаър ч1оаг1дар.			1	Г1алаташ тоадар.1омадаър дашхар
70-71	Ц1ердешаш таърахъашца хувцадалар.			2	Ц1ердешай таърахъаш дувцар.
72	Ц1ердешай классаш.			1	Ц1ердешай классаш къоастаяр.
73	Нах белгалбечা ц1ердешай классаш.			1	Ц1ердешай классаш нах мишта белгалбу.
74	Кхыйола x1амаш белгалъеча ц1ердешай классаш.			1	Кхыйола x1амаш мишта белгаю.
75-76	Кхыча дешашца дувзадаларах ц1ердешаш хувцадалар.			2	Ц1ердешаш мишта хувцалу,цар бокъонаш.
77	Диктант.			1	Диктант яздар.
78	Г1алаташщара болх. 1омадаър ч1оаг1дар.			1	Г1алаташщара болх бар.1омадаър кердадаккхар.
79	Кхыча дешашца дувзадаларах ц1ердешаш хувцадалар.			1	Ц1ердешай хувцадалара бокъонаш 1омаяр.
	Белгалдош.				
80	Белгалдош. Юкъара кхетам.			1	Белгалдош,цун кхетам .
81	Белгалдешай ц1ердешашщара бувзам.			1	Белгалдешай бувзам мишта хул 1омабар.
82-83	Ло1амеи ло1амзеи белгалдешаш			2	Белгалдешай тайпаш 1омадар.Бокъонаш 1омаяр.
84	Сочинени «Б1аьсти».			1	Счинени план язъяр.
85	Г1алаташщара болх. Ло1аме			1	Г1алаташ тоадар.Ло1аме белгалдешай

	белгалдешаш хъахилар.				формаш хар.
86-87	Белгалдешаш классаша хувцадалар.		2		Белгалдешай классаш 1омаяр,уж лаха хар.
88	Диктант.		1		Бокъонаш ювцар.Диктант яздар.
89	Г1алаташца болх. Белгалдешаш таърахъаша хувцадалар.		1		Г1алаташ тоадар.Белгалдешай таърахъаш хъадувцар.
90	Белгалдош. Кердадаккхар.		1		Белгалдешай хаттара жоп дала хар.Бокъонаш 1омаяр.
	Хандош.				
91	Хандош. Юкъара кхетам.		1		Хандеша хаттараш дувцар.Хандош лаха хар.
92	Хандош ханаша хувцадалар.		1		Хандеша ханаш 1омаяр.Уж лаха 1омабалар.
93	Йола ха.		1		Йола ха цун хаттар дувцар.
94-95	Хандеша яха ха.		2		Яха ха цун балгало ювцар.
96	Хандеша йоаг1а ха.		1		Йоаг1а ха 1омаяр.Хаттара жоп далар.
97-98	Хандеша йолеи, яхай, йоаг1еи ханаш.		2		Ерига ханаш кердаяхар.Бокъонаш 1омаяр.
99	Диктант.		1		Диктант яздар.
100	Г1алаташца болх. Хандош кердадаккхар.		1		Г1алаташ1ара болх бар.Хандош дувцар.
	Дерригача шера 1омадаър кердадаккхар.				
101	Шола, шола-шолха алапаш.		1		Шола а шола-шолха а алапаш нийса яздар.
102	Къамайла доакъош.		1		Къамайла доакъош нийса лаха хар.